คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1*

CHARACTERISTICS OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE DIGITAL ERA NAKHON RATCHASIMA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

สุประวีณ์ จารุวัฒน์ชโยดม[1] และ ประดิษฐ์ ฉัตรจรัสกูล[2]

Suprawee Jaruwatchayodom[1] and Pradit Chatcharaskul

[1-2]วิทยาลัยนครราชสีมา

[1-2]Nakhonratchasima College, Thailand

Corresponding author E-mail: rainsuprawee@gmail.com

วันที่รับบทความ : 8 เมษายน 2569; วันแก้ไขบทความ 1 พฤษภาคม 2569; วันตอบรับบทความ : 10 พฤษภาคม 2569

Received 8 April 2026; Revised 1 May 2026; Accepted 10 May 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางในการส่งเสริมคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 325 คน กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

*สุประวีณ์ จารุวัฒน์ชโยดม และ ประดิษฐ์ ฉัตรจรัสกูล. (2569). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 4(5), 1-19.

Suprawee Jaruwatchayodom and Pradit Chatcharaskul. (2026). Characteristics of School Administrators in the Digital Era Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 1. Journal of Interdisciplinary Social Development, 4(5), 1-19.;

DOI: https://doi.org/10.

Website: https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/

มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเท่ากับ .995 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test และ F-test (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ประกอบด้วย 4 แนวทาง ได้แก่ การส่งเสริมการมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล การส่งเสริมทักษะการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพและความเป็นมืออาชีพ และการส่งเสริมการสร้างความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ผ่านดิจิทัล

คำสำคัญ: คุณลักษณะ, ผู้บริหาร, สถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were to: 1) examine the characteristics of school administrators in the digital era; 2) compare these characteristics based on position, work experience, and school size; and 3) explore guidelines for fostering such characteristics among school administrators under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 1. The sample group for this study consisted of 325 school administrators and teachers. Sample size determination was based on the Krejcie and Morgan table, with the sample selected via stratified random sampling. The key informant group consisted of five school administrators with at least 10 years of experience, selected through purposive sampling. Research instruments included a questionnaire and a semi-structured interview guide; the Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranged

from 0.80 to 1.00, and the questionnaire's reliability coefficient was 0.995. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test (One-way ANOVA), and Scheffé's method for pairwise comparison.

The research findings revealed that:

1. The characteristics of school administrators in the digital era under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 1 were, overall, at a high level.

2. The comparison of characteristics of school administrators in the digital era revealed no significant differences based on position or work experience; however, when classified by school size, statistically significant differences were found at the .05 level.

3. Guidelines for fostering the characteristics of school administrators in the digital era comprise four approaches: promoting a digital vision; enhancing communication and public relations skills using digital technology; fostering professional development and professionalism; and building confidence and a positive image through digital means.

Keywords: Characteristics, Administrators, Educational Institutions

บทนำ

รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology: ICT) เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ดังที่ปรากฏในแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ที่มุ่งเน้นการสร้างโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่ทั่วถึง การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะดิจิทัล และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในทุกภาคส่วน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน (กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2560)

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ที่มีคุณภาพผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอน และสถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2560) อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัลในการศึกษาไทยยังคงเผชิญกับความท้าทายที่สำคัญหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานวิจัยของ Phuapan et al. (2016) พบว่า ความท้าทายหลักในการบูรณาการเทคโนโลยีในโรงเรียนไทย ได้แก่ การขาดโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีที่เพียงพอ การขาดความพร้อมของครูในการใช้เทคโนโลยี และการขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Jantarakolica et al. (2022) ที่พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในโรงเรียนประถมศึกษาไทย คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล การสนับสนุนและพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่เริ่มต้นในปี พ.ศ. 2563 ได้เร่งการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัลในการศึกษาอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง UNESCO (2020) รายงานว่า การปิดโรงเรียนทั่วโลกส่งผลกระทบต่อนักเรียนมากกว่า 1,600 ล้านคนใน 190 ประเทศ ทำให้ระบบการศึกษาต้องปรับเปลี่ยนไปสู่การเรียนการสอนแบบออนไลน์และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างกว้างขวาง สถานการณ์นี้ได้เผยให้เห็นถึงความสำคัญของความพร้อมด้านดิจิทัลของสถานศึกษา ครู และผู้บริหาร ตลอดจนความจำเป็นในการพัฒนาระบบการศึกษาที่สามารถรองรับการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ดำเนินโครงการ DLTV (Distance Learning Television) และส่งเสริมการเรียนการสอนผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อให้การศึกษาดำเนินต่อไปได้ในช่วงการระบาด อย่างไรก็ตามการศึกษาของ Kaewsaiha และ Chanchalor (2021) พบว่า โรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลและโรงเรียนขนาดเล็กประสบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์มากกว่าโรงเรียนในเมือง เนื่องจากข้อจำกัดด้านโครงสร้างพื้นฐาน ความพร้อมของครู และความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่ง Schleicher (2020) ผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษาและทักษะขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ได้ชี้ให้เห็นว่า วิกฤตโควิด-19 ไม่ควรเป็น

เพียงการเปลี่ยนรูปแบบการสอนเท่านั้น แต่เป็นโอกาสสำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้กำหนดนโยบายในการทบทวนและออกแบบระบบการศึกษาใหม่ให้สอดคล้องกับความต้องการของศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะดิจิทัล ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และทักษะการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้ต้องการภาวะผู้นำที่เข้มแข็งจากผู้บริหารสถานศึกษา

งานวิจัยในระดับสากลได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะตัวขับเคลื่อนหลักของการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล Harris และ Jones (2020) ระบุว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการนำการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาไปสู่ความสำเร็จ โดยเฉพาะในยุคหลังโควิด-19 ที่ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการนำทางองค์กรผ่านความไม่แน่นอน สร้างวิสัยทัศน์ร่วม พัฒนาบุคลากร และบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Petrie (2021) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership) ว่าเป็นความสามารถของผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาองค์กร สร้างนวัตกรรมทางการศึกษา และเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลที่แข็งแกร่งจะต้องมีคุณลักษณะหลายประการ ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ด้านดิจิทัลที่ชัดเจน 2) ความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 3) ความสามารถในการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้และนวัตกรรม 4) ความสามารถในการพัฒนาบุคลากรด้านดิจิทัล และ 5) ความสามารถในการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ Ahlquist et al. (2020) ได้ศึกษาถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนครูในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล พบว่าผู้บริหารที่ให้การสนับสนุนทั้งด้านทรัพยากร การพัฒนาวิชาชีพ และการสร้างแรงจูงใจแก่ครูจะส่งผลให้ครูมีความพร้อมและความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น และส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในท้ายที่สุด นอกจากนี้ Tondeur et al. (2021) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัลของโรงเรียน พบว่า การที่ผู้บริหารรับรู้ถึงประโยชน์ของทรัพยากรดิจิทัลทางการศึกษาเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัลของโรงเรียน ปัจจัยสำคัญอื่นๆ ได้แก่ ตัวแปรบริบทของโรงเรียน การสนับสนุนและบริการด้านเทคโนโลยี และประสบการณ์วิชาชีพและส่วนตัวของผู้บริหาร โดยแม้ว่าจะมีรูปแบบภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจจากผู้ประสานงานเทคโนโลยี ครูผู้นำ หรือแม้กระทั่งผู้นำนักเรียน แต่ผู้บริหารยังคงรับผิดชอบหลักในกระบวนการพัฒนาดิจิทัลในโรงเรียนของตน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ประกอบด้วยโรงเรียนจำนวน 142 โรงเรียน พื้นที่ดังกล่าวมีความหลากหลายทั้งด้านภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ และสังคม ประกอบด้วยทั้งโรงเรียนในเขตเมือง โรงเรียนในเขตชานเมือง ซึ่งมีความพร้อมและศักยภาพที่แตกต่างกันในการเข้าสู่ยุคดิจิทัล จากรายงานผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 พบว่า แม้ว่าจะมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีในโรงเรียน เช่น การจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต และการติดตั้งอินเทอร์เน็ต แต่ยังมีความท้าทายในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็ก นอกจากนี้ ยังพบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดความมั่นใจและทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน และต้องการการสนับสนุนและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1, 2566) ผู้บริหารส่วนใหญ่ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาสถานศึกษาสู่ยุคดิจิทัล แต่ยังประสบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ ได้แก่ (1) ความไม่มั่นใจในความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของตนเอง (2) การขาดแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ยุคดิจิทัล (3) การขาดงบประมาณและทรัพยากรที่เพียงพอ (4) ความต้านทานการเปลี่ยนแปลงจากครูและบุคลากร (5) ความยากลำบากในการสร้างความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน และ (6) ภาระงานด้านอื่น ๆ ที่มากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการพัฒนาด้านดิจิทัล

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสภาพปัญหาและความต้องการในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความพร้อมในการนำสถานศึกษาเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาครั้งนี้จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา และผู้กำหนดนโยบายมีความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล และสามารถนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาและยกระดับคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 อย่างยั่งยืนในที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

3. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากับประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 2,031 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 142 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,889 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 325 คน กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาแนวทางในการส่งเสริม คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. แบบสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน โดยใช้คุณสมบัติเป็นผู้มีประสบการณ์ เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนจำนวน 325 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาหรือความคลาดเคลื่อน

4. ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้า โดยผู้ตอบจะได้รับคำถามเช่นเดียวกัน และในลำดับขั้นตอนเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ถามถามได้ตรงประเด็นที่ต้องการ ไม่ออกนอกเรื่อง ไม่เกินขอบเขตที่กำหนดไว้ และข้อมูลที่ได้รับสามารถนำมาประมวลผลได้โดยมีขั้นตอนการสัมภาษณ์ ดังนี้

4.1 กำหนดเวลาในการสัมภาษณ์ 15-20 นาที และนัดหมายกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

4.2 เตรียมอุปกรณ์จดบันทึกให้เหมาะสมกับสถานการณ์

4.3 แนะนำตัวเอง และสร้างบรรยากาศให้รู้สึกเป็นกันเอง

4.4 บอกวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์

4.5 ป้อนคำถามเหมาะสมกับเวลา และทำการบันทึกหลังจากการสัมภาษณ์เสร็จ

4.6 ขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้ค่า t – test (Independent Staples)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F-test (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe’)

5. วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารยุคดิจิทัล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 โดยการสังเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

1.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ความถี่ (Frequency)

2.2 ร้อยละ (Percentage)

2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 136 -143)

3.1 t- test แบบ Independent samples ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

3.2 F- test แบบ One way ANOVA และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe’)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง และ

จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน พบแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ประกอบด้วย 4 แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ 1 การส่งเสริมการมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านนโยบายดิจิทัลของภาครัฐ การศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบด้านเทคโนโลยีทั้งในและต่างประเทศ การกำหนดแผนยุทธศาสตร์ดิจิทัลของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งการสร้างเครือข่ายผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ร่วมกัน

แนวทางที่ 2 การส่งเสริมการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โดยการฝึกอบรมการใช้แพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Line และ YouTube เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษา การสร้างเนื้อหาเชิงบวกเกี่ยวกับสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ การพัฒนาทักษะการถ่ายทำและตัดต่อสื่อวิดีโอรวมทั้งการสร้างช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายเพื่อเข้าถึงผู้ปกครองและชุมชน

แนวทางที่ 3 การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพและความเป็นมืออาชีพ โดยการจัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้บริหารด้านดิจิทัลที่เป็นมาตรฐาน การส่งเสริมให้ผู้บริหารเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ออนไลน์ การจัดให้มีโปรแกรม Coaching และ Mentoring จากผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาดิจิทัล รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้บริหารศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา

แนวทางที่ 4 การส่งเสริมการสร้างความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ผ่านดิจิทัล โดยการฝึกทักษะการเล่าเรื่องเชิงบวก การสร้างแบรนด์สถานศึกษา (School Branding) ในโลกออนไลน์ การพัฒนาเว็บไซต์และสื่อออนไลน์ของสถานศึกษาให้ทันสมัย รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและชุมชนผ่านการสื่อสารดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในช่วงหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญ ของเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษามากยิ่งขึ้น รวมทั้งนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นารีรัตน์ ปิ่นแก้ว (2567) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทร วัฒนาราช (2568) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 อภิปรายผลดังนี้

2.1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาทุกตำแหน่งมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่ใกล้เคียงกันภายใต้กรอบนโยบายเดียวกัน ทำให้ได้รับการพัฒนาและมีประสบการณ์ด้านการบริหารในบริบทดิจิทัลในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณพงษ์ ศรีทรัพย์ (2565) ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตันหยง แบนลี และจารุวรรณ เขียวน้ำชุม (2567) ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลใน

โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม จำแนกตามสถานภาพไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีโอกาสเข้าถึงการพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี และการอบรมด้านดิจิทัลอย่างเท่าเทียมกัน ส่งผลให้มีสมรรถนะด้านดิจิทัลไม่แตกต่างกันตามระยะเวลาการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณพงษ์ ศรีทรัพย์ (2565) ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทร์จิรา ปร่าวร้อง (2569) ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีทรัพยากร เทคโนโลยี งบประมาณ และโอกาสในการพัฒนาที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ระดับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลมีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทร์จิรา ปร่าวร้อง (2569) ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรัชญา บุดดีสิงห์ (2566) ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน พบแนวทางการส่งเสริม

คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ควรมุ่งพัฒนาวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัลผ่านการอบรมและการกำหนดยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน ควบคู่กับการพัฒนาทักษะการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ด้วยเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้ ควรส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องผ่าน PLC, Coaching และการศึกษาต่อ อีกทั้งยังต้องให้ความสำคัญกับการสร้างภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของสถานศึกษาผ่านสื่อดิจิทัล สุดท้าย แนวทางทั้งหมดนี้ช่วยเสริมศักยภาพผู้บริหารให้สามารถขับเคลื่อนสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล ทั้งนี้อาจเนื่องจากบริบททางการศึกษาในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วภายใต้อิทธิพลของเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน ทั้งด้านวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ ทักษะการสื่อสารดิจิทัล ความเป็นมืออาชีพ และการสร้างภาพลักษณ์องค์กร เพื่อให้สามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสามารถขับเคลื่อนสถานศึกษาให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลได้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาภัค จูพพลกุล (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสื่อสารดิจิทัล 2) ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และ 3) ด้านการรู้ดิจิทัล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภานุเดช แสงลุน (2565) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล การใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร การจัดการฐานข้อมูลสารสนเทศ การสร้างระบบติดตามและประเมินผล การพัฒนาสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ผู้วิจัยสรุปได้ว่า 1. คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่

ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ประกอบด้วย 4 แนวทาง ได้แก่ การส่งเสริมการมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล การส่งเสริมทักษะการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพและความเป็นมืออาชีพ และการส่งเสริมการสร้างความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ผ่านดิจิทัล **ข้อเสนอแนะ** 1) ควรศึกษาวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวกับโปรแกรมหรือรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลที่มีประสิทธิผล เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สามารถนำไปใช้ในการออกแบบหลักสูตรพัฒนาผู้บริหารได้อย่างมีเป้าหมาย 2) ควรศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หรือความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชน เพื่อยืนยันความสำคัญและผลกระทบของคุณลักษณะดังกล่าว 3) ควรศึกษาวิจัยในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ หรือในระดับมัธยมศึกษา เพื่อเปรียบเทียบและขยายความรู้ให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพหรือวิจัยแบบผสมผสานที่เจาะลึกกระบวนการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในบริบทที่หลากหลาย 4) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความแตกต่างของคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลตามขนาดของสถานศึกษา โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อทำความเข้าใจปัจจัยเชิงลึกที่ทำให้สถานศึกษาขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าขนาดอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญ 5) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) และนวัตกรรมดิจิทัลใหม่ ๆ ที่มีผลต่อคุณลักษณะที่จำเป็นของผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคต เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่รวดเร็ว

เอกสารอ้างอิง

กนิษฐิกา พรหมวาทย์. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มยกระดับตำบลตะเสาะงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2560). แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.

กฤษณพงษ์ ศรีทรัพย์. (2565). คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

กันต์กมล วราสุนันท์. (2562). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

จุฬาลักษณ์ สุวรรณพานิช. (2567). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานนทบุรี. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

ปฏิธาน มหิเมือง. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

พรวิภา เซยกลิ่น. (2565). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

เพ็ญนภา ศรีวาป. (2563). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

เพลินจิตร ชำนาญผา. (2566). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

ภานุเดช แสงลุน. (2565). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

มนธิรา จันทร์เชื้อ. (2566). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

นารีรัตน์ ปิ่นแก้ว. (2567). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

รัตน์ พลชัย. (2563). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 17(77), 1-15.

วชิรพงศ์ พูลเกษร. (2565). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2563). กรอบสมรรถนะหลักของครูและผู้บริหารในยุคดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). แนวทางการจัดการศึกษาทางไกลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1. (2566). รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. นครราชสีมา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สิทธิณี ประภัศร. (2565). คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

สุนทร วัฒนาราช. (2568). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

อภิสิทธิ์ กองแก้ว. (2566). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

อารีย์ น้ำใจดี และพิชญาภา ยืนยาว. (2562). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัล. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 13(1), 1-12.

Ahlquist, J., Enderle, K., & Fiedler, T. (2020). Digital leadership in higher education: Purposeful social media and online communication. Stylus Publishing.

AlAjmi, M. K. (2022). The impact of digital leadership on teachers' technology integrationduring the COVID-19 pandemic in Kuwait. International Journal of Educational Research, 112, 101928.

Bank Alfalah. (2017). Digital age and its impact on businesses. Retrieved from https://www.bankalfalah.com/infocenter/digital-age.

Chris A. Suppo. (2013). Digital citizenship instruction within Pennsylvania's schools: Administrators' beliefs and practices. Doctoral dissertation, Indiana University of Pennsylvania.

Eberl, P., & Drews, P. (2021). Digital leadership – Mountain or molehill? A literature review. In R. Zimmermann, R. Howlett, & L. Jain (Eds.), Human Centred Intelligent Systems. Smart Innovation, Systems and Technologies (Vol. 189).

Springer. Harris, A., & Jones, M. (2020). COVID 19 – school leadership in disruptive times. School Leadership & Management, 40(4), 243-247.

Jantarakolica, T., Sirisaiyas, N., & Surasinlapachai, P. (2022). Factors affecting digital technology integration in Thai primary schools: A structural equation modeling approach. International Journal of Information and Education Technology, 12(3), 215 222.

Kaewsaiha, P., & Chanchalor, S. (2021). Factors affecting the usage of learning management systems in higher education. Education and Information Technologies, 26(3), 2919-2939.

Kapure, G. S. (2021). Digital leadership in modern organizations. International Journal of Management, 12(3), 285-293.

Kim, J., & Park, J. (2022). Digital leadership competencies and virtual community engagement during COVID-19. Administrative Sciences, 12(1), 1-15.

Nik Mustafa Bin Mat Ail. (2015). Instructional leadership of principals and teachers' commitment in Malaysia. Doctoral dissertation, Universiti Utara Malaysia. Petrie.

N. (2021). Digital leadership: A field guide. Center for Creative Leadership.

Phuapan, P., Viriyavejakul, C., & Pimdee, P. (2016). An analysis of digital literacy skills among Thai university seniors. International Journal of Emerging Technologies in Learning (iJET), 11(3), 24-31.

Schleicher, A. (2020). The impact of COVID-19 on education: Insights from education at a glance 2020.

OECD. Sheninger, E. (2019). Digital leadership: Changing paradigms for changing times (2nd ed.). Corwin Press. Starkey, L., & Rawlins, P. (2012). Digital age learning and the implications for schools. Wellington, NZ: New Zealand Council for Educational Research.

Subbrain, S. (2019). Digital transformation in the education sector. Journal of Educational

Tondeur, J., Aesaert, K., Prestridge, S., & Consuegra, E. (2021). A multilevel analysis of what matters in the training of pre-service teacher's ICT competencies. Computers & Education, 122, 32-42.

UNESCO. (2020). COVID-19 educational disruption and response. Paris: UNESCO.

Yang, H. (2011). A literature review of the skills required by 21st century school administrators. International Education Studies, 4(3), 45-56.